

B A R N

Barn är glada och stolta när de lär sig nya färdigheter, som att knäppa en knapp, knyta skorna eller cykla. De njuter av att de plötsligt kan och glömmer snabbt att färden dit var både lång och besvärlig.

Barn bedömer också omgivningen efter sina egna erfarenheter. Sten, mellanpojken, sprang omkring i köket och lekte med ett leksakssvärd. Han var fem år gammal. En arbetskamrat till min man var på besök. Plötsligt stannade Sten mitt framför honom. ”Har din pojke också ett svärd som han springer och leker med?” frågade Sten. ”Jag har ingen liten pojke”, svarade mannen. Sten spärrade upp ögonen av förvåning. Det var ett svar som han inte väntat sig. Eftersom det fanns flera pojkar i vår familj så tog han för givet att det var likadant i alla andra familjer.

Barn tänker också mer över saker som vi vuxna tar för givet. Björn, den äldsta, var i 7-årsåldern. Vi satt vid frukostbordet. Rätt vad det var frågade han: ”Varför är det sju dagar i en vecka?” Jag blev stum. Det hade jag aldrig frågat mig själv. Jag hade tagit det för självklart och aldrig ifrågasatt att veckan har sju dagar. Det var bara att gå och hämta uppslagsboken. Man försöker ju så länge det är möjligt att besvara sina barns frågor. Där stod att jordens folk i alla tider använt månen och dess faser som tidmätare. I vår kultur har veckan fått sju dagar men i andra kulturer finns fem- tio- och trettondagarsperioder. Vi fördjupade oss i ämnet och glömde frukosten.

Tidsbegrepp är ett problem för barn. Under bilresan frågar barnet gång på gång: ”Hur lång tid är det kvar innan vi är framme?” Det spelar ingen roll om man svarar en timme eller sex timmar. Barnet blir inte klokare för det utan frågar strax om igen.

Jag tänker ibland på en episod som visar hur olika barn och vuxna uppfattar tid. Sten var i 7-8 årsåldern mycket intresserad av dinosaurier. Vi lånade böcker på biblioteket. Han tittade ingående på bilderna och stakade sig igenom en del av texterna. En dag sade han till mig: ”Mamma för länge, länge sedan.” Jag tänkte att nu kommer en fråga om dinosaurier. Han fortsatte: ”förr i världen.” Mina tankar rusade fram genom årtusendena. Han ska nog fråga något om farmor och farfar, tänkte jag. Då kom slutklämmen: ”då pappa och du var unga”. Att barnen, när de blir äldre, kallar sina föräldrar för fossil, har dock ingenting med tidsbegrepp att göra. Det ingår bara i deras frigörelseprocess.

Barn inser också ibland att föräldrarna far med osanning. Jag lärde mina barn, när de var små, att de flesta djur är ofarliga och att man ska behandla dem med aktsamhet. Det enda djur jag själv är rädd för är små möss. Men den rädslan ville jag inte överföra på barnen, så jag låtsades tycka att möss är söta. En tidig söndagsmorgon kom Ulf, som då var i 4-5 årsåldern, in i sängkammaren. Han frågade ivrigt: ”Mamma, mamma får jag ta en bit ost?” Jag vaknade med ett ryck. ”Vad ska du ha osten till?” frågade jag med onda föraning. ”Det är en liten mus på mitt rum,” svarade han lyckligt. Jag stönade inombords men följde med honom in på rummet och hoppades att han inbillat sig alltihop. Inkomna i rummet stängde jag dörren. Plötsligt kom musen springande över golvet rätt mot oss. Jag flög upp i Ulfs säng. Ulf flög efter och landade bredvid mig. Han tittade förundrat på mig och sade: ”Men mamma du är ju rädd för möss!” Jag var avslöjad!